

Plan mot diskriminering och kränkande behandling i Degerfors kommun

Likabehandlingsplan

Kommungemensam del samt lokal del

**STORA VALLASKOLAN
Grundskola, grundsärskola
Läsåret 20/21**

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	3
2	Lagstöd	4
3	Definitioner.....	5
3.1	Diskriminering	5
3.2	Repressalier	5
3.3	Trakasserier.....	5
3.4	Kränkande behandling.....	5
3.5	Upprepad eller grov kränkning	6
4	Rutiner för att utreda och åtgärda kränkande behandling ..	6
4.1	Vid befarad kränkning elev/barn – elev/barn.....	7
4.1.1	Anmäla.....	7
4.1.2	Utreda	7
4.1.3	Åtgärder	7
4.1.4	Uppföljning och avslut	7
4.2	Vid befarad kränkning personal – barn/elev.....	7
4.3	Vid befarad kränkning rektor – barn/elev	7
4.4	Vid befarad kränkning barn/elev – personal.....	7
5	Personalens befogenheter (gäller ej förskolan utan endast grundskolan).....	9

Vision:**Förskolan/grundskolan präglas av respekt för människors olikheter med trygga verksamheter för våra barn/elever**

1 Bakgrund

From den 1 januari 2009 finns två lagar som ska skydda barn och elever från diskriminering, trakasserier och kränkningar i skolan. Det är Skollagen kap 6 och Diskrimineringslagen. Lagarna gäller alla skolformer som lyder under skollagen. Syftet med lagarna är att förtydliga skolans/förskolans ansvar när det gäller att garantera alla barns och elevers trygghet i skolan/förskolan. Barn- och elevombudet övervakar regler om kränkande behandling och Diskrimineringsombudsmannen (DO) övervakar diskrimineringslagen.

FN's barnkonvention blir lag 1/1-2020. Kommunen har fattat beslut om ett aktivt arbete för att implementera barnkonventionen så att den genomsyrar hela organisationen och att den syns i de kommunala verksamheternas ordinarie arbete. Detta för att höja och säkra barnrättsperspektivet. Sedan 2019-10-04 är Degerfors kommun diplomerad Barnrättskommun, utsedd av UNICEF Sverige.

Ett gott samspel är en grundförutsättning för att möjliggöra lärande. För att främja detta samspel, öka barn och ungas välbefinnande och psykiska hälsa samt främja en rättvis behandling av barn och elever oavsett kön utbildar Degerfors kommun personal i förskolan och grundskolan i programmet Vägledande samspel (ICDP). Programmet Vägledande samspel är baserat på forskning inom utvecklingspsykologi och användandet av programmet bidrar till att möjliggöra utveckling av barnets förmågor och ses som ett verktyg i att leva upp till skollagen och att förverkliga FN's konvention om barns rättigheter. Programmet tar upp samspelet barn-barn, barn-vuxna samt vuxna-vuxna och har som målsättning att utveckla förtroendefulla relationer samt empati och lyhördhet i tankar och handlingar.

Varje verksamhet ska ha en årlig plan som beskriver hur man genom aktiva åtgärder arbetar med att förebygga, främja, upptäcka samt åtgärda kränkande behandling.

Planen ska även innehålla ett förebyggande arbete och ett aktivt undersökande av risker för diskriminering eller repressalier.

På kommunens förskolor/grundskolor är dessa planer hopslagna till en plan med en kommungemensam del och en lokal del för respektive enhet.

Från och med 1 januari 2017 gäller nya bestämmelser om aktiva åtgärder i diskrimineringslagen vilket innebär att arbetet ska bedrivas systematiskt i fyra steg.

De fyra stegen beskrivs vidare i varje förskola/grundskolas plan.

2 Lagstöd

Barnens/elevernas och de vuxnas rättigheter och skyldigheter i förskolan/skolan bygger på:

- FN:s konvention om barns rättigheter.
- Skollagen (2010:800)
- Diskrimineringslagen (2008:567)
- Lgr11 (läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet)
- Lpfö 18 (läroplan för förskolan)
- Arbetsmiljölagen och arbetsmiljöförordningen som syftar till att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt att i övrigt uppnå en god arbetsmiljö.
- Socialtjänstlagen 14 kap 1§ (anmälningsskyldighet)
- Regeringsformen 1 kap. 2§
- Europakonventionen Artikel 14 – Förbud mot diskriminering
- Brottsbalken

3 Definitioner

Så här definierar vi begreppen:

3.1 Diskriminering

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper. Ex om kommunen eller den enskilda skolan/förskolan har lokaler, scheman, regler eller arbetsätt som missgynnar en elev/barn utifrån de sju diskrimineringsgrunderna.

Diskrimineringsombudsmannen (DO) övervakar diskrimineringslagen. De sju diskrimineringsgrunderna är:

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Sexuell läggning
- Funktionshinder
- Könsoverskridande identitet eller uttryck (ej identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet eller genom klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön)
- Ålder

Från 1 januari 2015 är bristande tillgänglighet en ny form av diskriminering.

Det nya förbudet i diskrimineringslagen ska stärka och komplettera de lagar och regler som redan finns om tillgänglighet.

3.2 Repressalier

Repressalier innebär att någon blir utsatt för någon form av bestraffning eller dålig behandling som en reaktion på att hen har påtalat eller anmält diskriminering.

3.3 Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker en persons värdighet och som har samband med de sju diskrimineringsgrunderna. Trakasserier är diskriminering och kan utföras av vuxna och barn mot både vuxna och barn.

3.4 Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker en persons värdighet utan att ha samband med de sju diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier och kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan äga rum i alla miljöer, när som helst. Trakasserier och kränkningar utförs av och drabbar såväl barn som vuxna. Detta innebär att det kan ske på följande sätt:

Barn/elev - barn/elev   personal - barn/elev

Trakasserier och kränkningar kan vara fysiska, psykosociala, verbala eller text- och bildburna. Exempel på handlingar som kan upplevas som kränkande

handlingar är; himla med ögonen, kasta menade blickar, göra miner, sucka, vända ryggen till, inte svara på tilltal och behandla någon som luft. Andra exempel är att viska, sprida rykten, prata illa om någon, reta, håna, härma, hota, anmärka på utseende eller kläder, kommentera allt den utsatte gör eller säger, fnittra eller hånskratta åt någon, skicka kränkande mail eller sms. Det kan också röra sig om fysiska handlingar som att sparka, ge slag, krokben eller knuffar.

Barn- och elevombudet, BeO, har som uppgift att tillvarata den enskilda elevens eller barnets rätt i frågor som rör begreppet ”kränkande behandling”.

3.5 Upprepad eller grov kränkning

Om kränkningarna varit grova och/eller systematiska vägs detta in i bedömningen av hur allvarliga handlingarna varit. Detta sker oavsett om kränkningen skett en eller flera gånger.

Vissa handlingar som ryms under begreppet kränkande behandling till exempel misshandel, ofredande och olaga hot är brottsliga handlingar även om de begås av underåriga.

Vi accepterar aldrig någon form av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Om vi upptäcker att detta förekommer kommer vi med all kraft se till att den upphör. Vi kommer också att jobba främjande och förebyggande mot alla former av kränkande behandling.

4 Rutiner för att utreda och åtgärda kränkande behandling

I Degerfors kommuns samtliga skolformer råder nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling.

Rektor har det yttersta, formella ansvaret enligt gällande styrdokument. Rektor ska påtala det ansvar som åligger all personal och bär även ansvar för att det som står i denna plan efterlevs. Det aktiva arbetet gällande utredningar av kränkningar och uppföljningsansvar är delegerat till utredande personal.

Personal, barn/elever och vårdnadshavare ska känna till förskolans/grundskolans skyldigheter att anmäla, utreda, åtgärda och följa upp alla anmälda kränkningar. Personal, barn/elever och vårdnadshavare ska känna till var de ska vända sig om de befarar att ett barn/en elev blivit kränkt.

4.1 Vid befarad kränkning elev/barn – elev/barn

4.1.1 Anmäla

All personal som upptäckt eller misstänker en kränkning har ansvar för att skyndsamt anmäla det. Detta gäller all form av misstänkt kränkning.

Anmälan görs i det digitala verktyget DF Respons och når per automatik rektor samt huvudman.

Anmälaren kommer överens med mentor/rektor vem som informerar vårdnadshavare.

4.1.2 Utreda

Rektor tar emot anmälan och utser utredare (kan vara förskolepersonal, mentor, fritidspersonal, representanter ut likabehandlingsteamet mm). De utredande samtalen förs enskilt med inblandade barn/elever.

4.1.3 Åtgärder

I varje ärende gör utredare en bedömning över vilka åtgärder som behöver sättas in för att få slut på kränkningarna. I vissa fall räcker det att inblandade barn/elever får tala ut om det som hänt för att kränkningarna ska upphöra, i andra ärenden behövs större åtgärder.

Vårdnadshavare informeras om vilka åtgärder som satts in.

4.1.4 Uppföljning och avslut

Uppföljande samtal förs regelbundet med inblandade barn/elever fram till dess att ärendet avslutas. Det är rektor som fattar det formella beslutet om att ärendet avslutas.

Vårdnadshavare informeras om att ärendet avslutats.

4.2 Vid befarad kränkning personal – barn/elev

Ärendet hanteras på samma sätt som ovan. Rektor är alltid utredare.

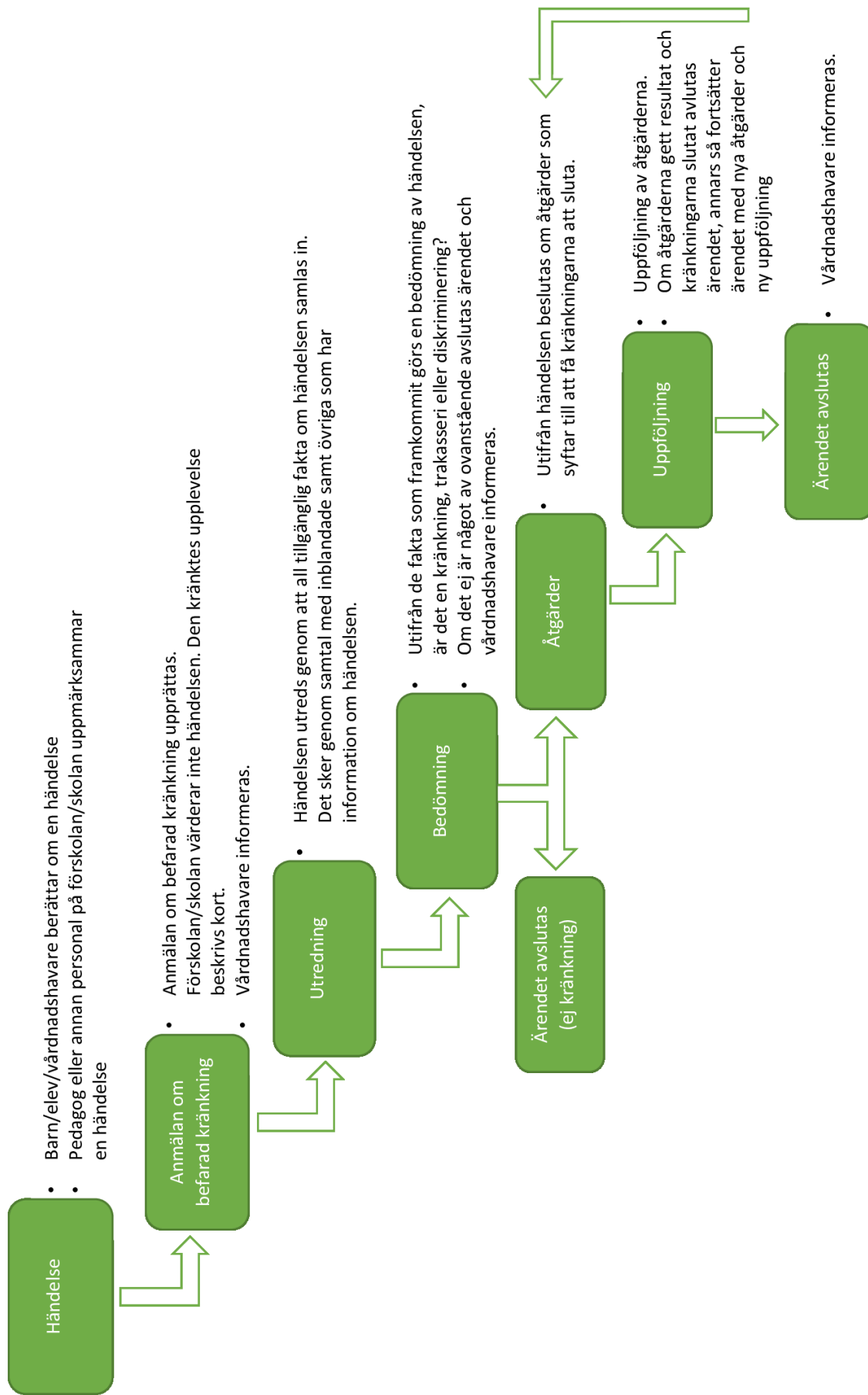
4.3 Vid befarad kränkning rektor – barn/elev

Ärendet hanteras på samma sätt som ovan. Förvaltningschef är alltid utredare.

4.4 Vid befarad kränkning barn/elev – personal

Personal som upplever sig själv ha blivit kränkt av barn/elev anmäler det via kommunens digitala inrapporteringsystem KIA.

ARBETSGÅNG ANMÄLAN OM BEFARAD KRÄNKNING

5 Personalens befogenheter (gäller ej förskolan utan endast grundskolan)

Utbildningen ska utformas så att alla elever tillförsäkras en miljö som präglas av trygghet och studiero. Både elever, lärare och annan personal ska ha ett gemensamt ansvar för arbetsmiljön och ha respekt för varandra. Elever ska ges möjlighet att påverka och delta i utformningen av lärandemiljön.

Det finns dock situationer när de förebyggande insatserna inte varit tillräckliga och skolan kan behöva använda de disciplinära åtgärderna som finns i skollagen för att skapa en god studiemiljö.

Åtgärderna ska vidtas med hänsyn till barnets bästa. Rektorn och lärarna ska vara särskilt återhållsamma med åtgärder när det gäller elever i förskoleklassen eller i grundskolans lägre åldrar.

Skolpersonal har inga befogenheter att utföra kroppsvisitation, dvs. undersöka kläder eller skor för att leta efter stulna föremål.

Rätt att vidta omedelbara och tillfälliga åtgärder för en trygg skolmiljö:

Exempelvis tillrättavisningar eller omflyttningar i klassrummet för att sära på elever som stör. Skollagen ger även rätt för rektor och lärare att gå emellan två elever som bråkar eller för att stoppa skadegörelse.

Utvisning: Läraren får visa ut en elev ur klassrummet för högst återstoden av lektionen om eleven stör undervisningen eller uppträder olämpligt.

Kvarsittning/Försittning: Rektorn eller läraren kan besluta att eleven ska stanna kvar på skolan en timme efter skolans slut eller en timme före skolan börjar. Den som fattar beslutet ska dokumentera det.

Utredning om varför elever stör: Om eleven upprepat stört sin omgivning ska rektorn se till att saken utreds. Skolan ska samråda med elevens vårdnadshavare i utredningen. Utifrån utredningen ska rektorn se till att skolan gör något för att få eleven att ändra sitt beteende. Dessa åtgärder kan vara skriftlig varning, stöd i undervisningen eller stöd av elevhälsan.

Skriftlig varning: Efter avslutad utredning kan rektor besluta att ge eleven en skriftlig varning. Den ska innehålla information om vad som händer om eleven inte ändrar sitt beteende. Syftet är att dels dokumentera det som kommit fram i samtal och att peka på att skolan inte accepterar elevens uppträdande. Elevens vårdnadshavare ska informeras om rektors beslut.

Tillfällig omplacering: Rektor kan besluta om att tillfälligt omplacera en elev till en annan undervisningsgrupp eller till en annan plats inom skolenheten. Max under 4 veckor. Omplacering får bara göras efter att man gjort en utredning och åtgärderna utifrån den inte har haft effekt. En tillfällig omplacering kan göras akut utan utredning utifrån andra bestämmelser. Vårdnadshavare ska informeras och den som beslutar dokumenterar.

Tillfällig omplacering vid annan skolenhet: Om den tillfälliga omplaceringen inte har effekt får rektorn besluta om att en elev tillfälligt får flytta till en annan skola. Placeringen får bara i undantagsfall vara längre än två veckor och aldrig längre än 4 veckor. Elever kan dock flyttas permanent för att ge andra elever trygghet och studiero. Den som beslutar om tillfällig placering vid annan skola dokumenterar.

Avstängning: I vissa fall får rektorn besluta om att stänga av en elev. Det kan ske för att man på skolan har en mycket jobbig situation. T.ex. att det förekommit grovt våld och att skolan varit i kontakt med polisen. Tre krav måste vara uppfyllda innan beslut om avstängning kan ske:

1. Det är nödvändigt för andra elevers trygghet och studiero
2. Andra åtgärder har inte haft effekt
3. Eleven erbjuds kompensation för den undervisning den går miste om pga avstängningen

Om eleven utfört ett allvarligt brott mot annan elev eller personal kan skolan stänga av utan att ha prövat andra åtgärder först.

Innan beslut fattas har eleven och vårdnadshavarna rätt att yttra sig i frågan. Rektorn kan inte delegera beslutet till någon annan och om eleven är under 18 år ska socialnämnden informeras. Beslutet kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Lokal del Stora Vallaskolan läsåret 2020/2021

6 Stora Vallaskolans likabehandlingsplan

Stora Vallaskolans likabehandlingsplan

Grundskola/grundsärskola år 7-9

6.1 Mål

Vårt mål är att alla ska kunna känna sig trygga i skolan. När du som elev lämnar Stora Vallaskolan ska du ha nått de kunskapsmål som är uppsatta och ha en bibehållen nyfikenhet och lust att lära. Att medvetet arbeta med vår värdegrund är en garant för att ingen elev upplever sig diskriminerad, trakasserad eller utsatt för kränkande behandling. Detta skapar de bästa förutsättningar för var och en att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling och ha en fortsatt tro på framtiden.

Som elev kan du förvänta dig att skolan bemöter dig med respekt, att skolan hjälper dig om du behöver, att skolan ingriper mot alla former av kränkningar och att vi arbetar för att du ska få en så trygg arbetsmiljö som möjligt. Skolan förväntar sig att du som elev bemöter andra med respekt och använder ett värdat språk, att du aldrig bidrar till att någon annan blir illa behandlad och att du vänder dig till någon i personalen om du eller någon annan behöver hjälp. Som förälder kan du förvänta dig att skolan arbetar för att ditt barn ska känna trygghet i skolan och för en lugn och trygg arbetsmiljö, att skolan tar kontakt med dig om något särskilt händer och att skolan ingriper mot alla former av kränkningar. Skolan förväntar sig att du som förälder meddelar oss om du märker att ditt barn har råkat illa ut i skolan eller om ditt barn gjort någon annan illa.

”Alla är olika, olika är bra”.

6.2 Ansvarig samt giltighetstid

Ansvarig för planen

Lennart Vestervall, rektor

Planen gäller läsåret från

2020-10-01

Planen gäller till

2021-10-01

6.3 Rutiner för utvärdering

Planen utvärderas senast 2020-10-01 genom enkäter, arbete i personalgruppen och diskussioner mellan elever och föräldrar.

Ansvarig för utvärderingen: Lennart Vestervall, rektor

7 Likabehandlingsteam

7.1 Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Biträdande rektor	Robert Karlsson robert.karlsson@degerfors.se
Kurator	Inger Hansen inger.hansen@degerfors.se
Enhet A	Pontus Josefsson pontus.josefsson@degerfors.se
Enhet C	Madelein Stafström madelein.stafstrom@degerfors.se
Enhet D	Niklas Solberg niklas.solberg@degerfors.se
Enhet A	Jenny Lilja jenny.lilja@degerfors.se
Fritidsgården	Anneli Mylly anneli.mylly@degerfors.se
Sund	Lisa Kjellholm lisa.kjellholm@degerfors.se

7.2 Likabehandlingsteamets arbete

Likabehandlingsteamet träffas varannan vecka och efter behov. Teamet arbetar med likabehandlingsfrågor och stöttar övriga pedagoger i skolans övergripande arbete mot kränkningar. Likabehandlingsarbetets aktiviteter presenteras i ett årshjul, se bilaga 12.3.

Varje klass har en elevrepresentant i skolans likabehandlingsråd. Under klassrådetstiden ges tid för alla klasser att diskutera vilka frågor de vill föra fram till rådet via elevrepresentanterna. Rådet drivs av kurator. Rådet träffas en gång i månaden och arbetar med likabehandlingsfrågor utifrån skolans värdegrund, jämställdhet samt rättighetsbaserad skola. Likabehandlingsrådet har två representanter med i skolans styrelse för rättighetsbaserat elevråd.

7.3 Länktips för övrig information/stöd

www.degerfors.se/familjeguiden

8 Delaktighet och förankring i likabehandlingsarbetet

8.1 Elevernas delaktighet/undersökning

- Kommungemensam elevenkät
- Skolans olika råd
- Skolsocial kartläggning
- Hälsosamtal
- Trygghetsenkät

8.2 Vårdnadshavare delaktighet/undersökning

- Kommungemensam föräldraenkät
- Föräldrarådet
- Föräldramöten/utvecklingssamtal

8.3 Personalens delaktighet/undersökning

- Likabehandlingsteamet
- Elevhälsoteamet
- Arbetslagen

8.4 Förankring av likabehandlingsplanen

- Klassråd
- Föräldramöten
- Föräldraråd
- Degerfors kommuns hemsida
- Edwise

9 Uppföljning, utvärdering och analys och likabehandlingsarbetet 2019/2020

Föregående läsårs likabehandlingsplan har utvärderats av likabehandlingsteamet, pedagoger och likabehandlingsrådet. De har utvärderat tillämpningen av planen samt dess innehåll. Resultatet från kommungemensam elevenkät, egen trygghetsenkät, skolsocial kartläggning, utvärdering av temadagar, statistik från Df Respons, det systematiska kvalitetetsarbetet inklusive utvärderingar vid läsårsslut i enheterna samt synpunkter från de olika råden har tagits tillvara.

Delaktiga i uppföljning, utvärdering och analys

Pedagoger, elever samt likabehandlingsteamet.

Resultat

Ny personal inklusive nya vikarier har fått genomgång av likabehandlingsplan samt ansvar/skyldigheter vid misstänkta kränkningar.

Skolans **främjande insatser** har varit klassövergripande aktiviteter såsom trivselkväll, friluftsdagar, enhetsdagar och skolavslutning. Detta läsår utgick planerade aktiviteter som avslutningsmiddag åk 9 samt temadag för åk 8 på grund av Covid-19.

För att främja samspelet mellan personal och elever och därigenom öka barn och ungas välbefinnande och psykiska hälsa samt även främja en rättvis behandling av barn och elever oavsett kön utbildar Degerfors kommun personal i förskolan och grundskolan i programmet Vägledande samspel (ICDP). Under läsåret 19/20 var två pedagoger anmälda från Stora Vallaskolan men kunde inte fullfölja utbildningen då den ställdes in på grund av Covid-19.

Den främjande insatsen att motverka näthat och kränkningar på sociala medier har detta läsår genomförts som del av värdegrundsarbetet på elevens val i åk 7.

En temadag för år 7 genomfördes under höstterminen med temat ”Respekt för alla människors lika värde”.

På föräldramöten i åk 7 deltog kurator och socialpedagog som informerade om näthat och sociala medier.

Som **förebyggande insats** har vi under två år nu jobbat med **studiero, trivsel och trygghet i omklädningsrum** samt **relationsskapande bemötande**. Vi har från och med läsåret 18/19 även jobbat med skolans **värdegrund**.

När det gäller **studieron** var en del av arbetet att sätta upp ordningsregler (förstorade och inplastade) i klassrum och gemensamma lokaler på skolan samt att samla in elevernas mobiltelefoner inför varje lektionsstart.

Skolans trygghetsenkät har detta läsår genomförts vid två tillfällen, en gång på hösten och en gång på våren.

Den kommungemensamma trygghetsenkäten genomfördes en gång och resultatet i denna förbättrades även detta läsår. Dock hade vi bara 192 respondenter vilket kan påverka resultatens trovärdighet.

Påstående från trygghetsenkäten	19/20	18/19
Jag känner mig trygg i skolan (ja 4, nej 1).	3,65	3,63
Jag vet vem jag ska prata med om jag inte känner mig trygg, blir illa behandlad eller blir utsatt eller trakasserad (ja 4, nej 1).	3,65	3,63
I min skola finns elever jag är rädd för (nej 4, ja 1).	3,86	3,40
I min skola finns lärare jag är rädd för (nej 4, ja 1).	3,78	3,62

I arbetslagens analys kring likabehandlingsarbetet skrivs bl.a. att pedagogerna på skolan agerar olika, att samsynen behöver bli bättre gällande klassrumsreglerna. Många lektionsavsnitt behandlar likabehandling och mänskliga rättigheter.

Eleverna i likabehandlingsrådet upplever att de är mycket delaktiga i likabehandlingsarbetet. På klassråden finns möjlighet att lyfta likabehandlingsfrågor och få en dialog mot likabehandlingsrådet.

Även skolans egen trygghetsenkät visar att merparten av eleverna känner sig trygga på olika platser i skolan. Under vårterminen har vi enbart haft två kränkningsärenden. Under del av vårterminen har en årskurs om dagen bedrivit hemstudier i syfte att minska smittorisken för Covid-19. Det minskade antalet elever i rörelse på skolan kan också ha bidragit till en lugnare och tryggare miljö.

Ett av Stora Vallaskolan prioriterade områden detta läsår har varit skolans värdegrundsarbete och det har utarbetats en plan för strategiskt jämställdhetsarbete samt en handlingsplan för att implementera rättighetsbaserad skola.

Likabehandling är en stående punkt på såväl enhetskonferenser samt arbetsplatsträffar. Samtliga enheter fick lathundar till sina arbetsrum för att förtydliga arbetet. Biträdande rektor har haft ett övergripande ansvar när det gäller våra ärenden i Df Respons. Representanterna från likabehandlingsteamet har stöttat pedagogerna i arbetet med kränkningsärendena. På apt har en sammanställning presenterats av månadens ärenden för att se vilka eventuella insatser och åtgärder som behöver vidtas.

Kränkningsärenden läsåret 19/20:

Totalt kom det in 26 kränkningsanmälningar. Av dessa bedömdes 7 som kränkande. I övriga ärenden bedömdes händelsen ej som kränkande.

Av de 26 kränkningsanmälningarna har 18 stycken rört flickor och 8 stycken rört pojkar.

10 Åtgärder - främjande insatser 2020/2021

10.1 Respekt för varandra

Styrdokument

Skolans mål är att varje elev respekterar andra människors egenvärde och kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen.

Läraren ska klargöra och med eleverna diskutera det svenska samhällets värdegrund och dess konsekvenser för det personliga handlandet och samarbeta med hemmen i elevernas fostran och klargöra skolans normer och regler som en grund för arbetet och för samarbete.

Eleven ska i skolan möta respekt för sin person och sitt arbete.

(Lgr 11 1 kap Skolans värdegrund och uppdrag samt 2 kap Normer och värden).

”Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets

okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling”.

(Skollagen 2010:800, 1 kap Inledande bestämmelser 5§).

Åtgärder

- Degerfors kommun har fattat ett beslut om att samtliga som jobbar med barn och unga ska få fortbildning i vägledande samspel nivå 1.
- Motverka näthat på sociala medier och kränkningar i verkliga livet genom att elever och lärare arbetar systematiskt med dessa frågor.
- Klassövergripande gemensamma aktiviteter såsom trivselkväll, musikal, språkdag, friluftsdagar, enhetsdagar, skolavslutningarna och avslutningsmiddag år 9.
- Temadag ”Respekt för alla människors lika värde” ht 2020 (år 7) och vt 2021 (år 8) under förutsättning att coronarestriktioner medger det. Planeras av Likabehandlingsteam och likabehandlingsråd (elever och personal).
- Temadagar utifrån skolans värdegrund, jämställdhet och barnkonventionen.
- Öka elevernas kunskap om mänskliga rättigheter genom att följa handlingsplanen för rättighetsbaserad skola.

11 Åtgärder - förebyggande insatser

11.1 Studiero

Styrdokument

Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö.

Läraren ska tillsammans med eleverna utveckla regler för arbetet och samvaron i den egna gruppen.

Skolans mål är att varje elev tar ett personligt ansvar för sina studier och sin arbetsmiljö.

(Lgr11 2 kap Normer och värden samt Elevernas ansvar och inflytande)

Åtgärder

- Ordningsreglerna förankras i klasserna varje terminsstart och repeteras vid behov under terminen. De anslås i klassrum och rasthallar.

- Läraren diskuterar med respektive undervisningsgrupp vilka förväntningar elever och lärare har på varandra och hur man vill att samvaron ska vara i klassrummet.
- Lärarna har en tydlig uppstart och avslutning av lektionerna. Möter upp vid dörren och samlar in mobiltelefoner.

11.2 Trivsel och trygghet i omklädningsrum

Styrdokument

Skolans mål är att varje elev respekterar andra människors egenvärde.

Ingen i skolan ska utsättas för diskriminering eller för annan kränkande behandling.

(Lgr 11 1 kap Skolans värdegrund och uppdrag samt 2 kap Normer och värden)

Åtgärder

- Inga elever ska ha med sig mobiltelefon till idrott och hälsa. Mobilen lämnas i skåpet innan eleverna går och byter om eller allra helst hemma. Övervakningskameror finns uppsatta vid elevskåpen så det ska kännas säkert för eleverna att lämna mobilerna innan idrotten.
- Schema ska finnas på dörrarna till omklädningsrummen så eleverna vet var de ska byta om varje lektion.
- Anpassade omklädningsmöjligheter kan efter överenskommelse med idrottslärarna erbjudas om det finns särskilda behov till detta.

11.3 Relationsskapande bemötande (pedagog – elev, elev – elev)

Styrdokument

Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

(Skollagen 2010:800, 6 kap Inledande bestämmelser 7§).

Åtgärder

- All personal hälsar på alla på ett positivt sätt.
- All personal rör sig på hela skolan för att bygga relationer och skapa en trygg miljö.
- All personal hjälper till att lösa konflikter.
- All personal gör kränkingsanmälan vid behov.
- All personal har som utgångspunkt att ”alla elever är våra elever”.

11.4 Värdegrund

Styrdokument

Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta är de värden som skolan ska gestalta och förmedla.

(Lgr 11 1 kap Skolans värdegrund och uppdrag)

Åtgärder

- Fortsatt arbete med värdegrunden 20/21 för att få en samsyn hos personalen på skolan.
- Arbetet med rättighetsbaserad skola följs enligt handlingsplan.
- Genomgång av ”värdegrund ART – ansvar, respekt, trygghet” i samtliga klasser av mentor.
- Värdegrunden ska vara en del av det dagliga arbetet genom:
  - › Alla ges möjlighet att uttrycka sig i klassrummet.
  - › Se alla elever (möta upp i dörren vid lektionsstart).
  - › Ett lågaffektivt förhållningssätt hos vuxna i skolan.
  - › Täta, enkla utvärderingar med våra elever efter lektioner (ex exittickets: fick du koma till tals idag/kände du dig lyssnad på?)
  - › Uppmärksamma och förstärka positiva beteenden
  - › Utveckla rådsverksamheten (klassråd, elevråd, likabehandlingsråd). Råden är förebyggande och eleverna kan vara med och påverka.
  - › Fortsätta arbeta med källkritik
  - › Tydliggöra att ”alla är olika, olika är bra”.
  - › En sammanfattning av värdegrunden finns på entrédörrarna till husen på skola.
  - › Bilder på arbetsrummen för att visa vilken personal som sitter där.

11.5 Jämställdhet

Styrdokument

Alla som arbetar på skolan skall sin verksamhet bidra till att skolan präglas av jämställdhet och solidaritet mellan människor samt bidra till att eleverna interagerar med varandra oberoende av könstillhörighet. Dessutom ska skolan verka för att eleverna oberoende av könstillhörighet får ett lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen.

(Lgr11, kap 2.1 Normer och värden)

Åtgärder

- Personalen arbetar med värdegrundsfrågor på studiedagar, apt och konferenser.
- Jämställdhet ska vara del av det dagliga arbetet genom att:
  - › Lärarna använder medvetet metoder för att fördela ordet rättvist mellan flickor och pojkar i klassrummet.
  - › Eleverna tilltalas, när möjligt, med sitt namn (inte som ”tjejer” eller ”killar”).
  - › Eleverna får bekräftelse som individer.
  - › I undervisningssituationer där eleverna ska samarbeta i par, grupper eller lag bestämmer läraren grupperna i förväg. Gruppindelningarna varierar så att flickor och pojkar får möjlighet att samarbeta med varandra.
  - › Ämneslärarna ansvarar för elevernas placering i klassrummet.
  - › Skolans rådsverksamheter består av en blandning av flickor och pojkar.
  - › Alla elever får tillgång till och får prova på en variation av aktiviteter under rasterna.
  - › Jämställdhet diskuteras på klassrådstiden.

12 Bilagor

12.1 Bilaga 1 Råd och stöd till mentor i samtal med vårdnadshavare gällande misstänkta kränkningar

- Viktigt att sakligt och lugnt informera om att en misstänkt kränkning förekommit och att en utredning kommer inledas. Har utredningen redan genomförts informeras vårdnadshavaren om detta.
- Lyssna in föräldrarnas reaktion, hon/han kommer att reagera, men på lite olika sätt. Viktigt med professionellt bemötande.
- Avsluta gärna samtalet med att upprepa att skolan nu arbetar med det här och att du som mentor kommer hålla kontakt för att informera om hur det går, inklusive vilka eventuella åtgärder som vidtagits samt att tala om när vi på skolan märker att kränkningen upphört.

12.2 Bilaga 2 Ordningsregler

Alla, elever och personal, på Stora Vallaskolan 7-9 vill känna glädje och trygghet i sitt arbete på skolan. Trivseln beror först och främst på oss själva. Vi måste visa hänsyn och respekt mot varandra. Ansvar för skolmiljön är en viktig del i vårt arbete.

I några ämnen eller salar förekommer särskilda säkerhetsföreskrifter som kompletterar nedanstående regler.

Ordningsregler som alla kan ställa upp på:

1. Infinn dig till lektionen i rätt tid med rätt material/utrustning.
2. Ytterkläder/jackor ska tas av och hängas på stolen i samband med lektion
3. Under lektionen ska det råda arbetsro för elever och personal. Detta innebär att visa hänsyn mot varandra på alla nivåer, respektera lärarnas planering och genomförande av lektionerna. Under raster och håltimmar ska man inte störa pågående lektioner.
4. Mobiltelefoner ska vara avstängda/ljudlöst läge och lämnas in vid lektionsstart. Vid behov får telefonen användas av eleven efter godkännande av läraren.
I samband med idrottslektionerna ska mobiltelefonerna lämnas i elevskåpet.
5. Chromebooks ska vara med till skolan varje dag. Den ska vara med till alla lektioner om inte läraren sagt något annat. Den ska vara laddad och kunna användas i undervisningen. Ansvaret ligger på eleven. Chromebooks ska hanteras varsamt och förvaras i elevskåpet när den inte används. Ersättning kan utkrävas vid oaktsamhet och skadegörelse på chromebooks.
6. Fusk i samband med skolarbete accepteras inte och kommer att medföra påföljder.
7. Var aktsam om skolans lokaler och inredning. Klöttra inte på väggar, möbler eller inredning. Rökning och snusning är förbjudet inom skolans område. E-cigarett är inte tillåtna inom skolans område.
8. Drog- eller alkoholpåverkad individ/elev är inte välkommen på skolan. **Vid misstanke om droger i skolans lokaler kan genomsökning med narkotikahund göras.**
9. Saker som kan utgöra hot eller skada dig själv eller andra får inte tas med till skolan.

10. På Stora Vallaskolan får inte bråk, mobbning, trakasserier, kränkning etc. förekomma.
11. Cykel och mopedåkning inom skolområdet är förbjudet. Cyklar och mopeder ska placeras på anvisade platser. Förbjudet att åka skateboard, hoverboard, longboard, inlines, etc. i skolans lokaler. Hoverboard får inte laddas i skolans lokaler. Bollspel inomhus är inte tillåtet.

Kameraövervakning/inspelning finns i skolans rasthallar och kan komma att användas i bevisföring i samband med skadegörelse eller brott.

Reglerna är framtagna av rektor, en grupp elever och personal på skolan.
Reglerna förankras i elevgruppen genom elevrådsrepresentanter på klassråd.
Reglerna förankras i personalgruppen genom rektor på arbetsplatsträffar och gemensam samling.
Reglerna förankras till vårdnadshavare på föräldramöten och föräldraråd.
Reglerna ska finnas på skolans hemsida och i Edwise.

Dessa regler gäller från 2020-10-01

Lennart Vestervall

Rektor, Stora Vallaskolan 7-9

12.3 Årshjul likabehandlingsarbete

Stora Vallaskolan

Årshjul likabehandlingsarbete 20/21

